

De Heere is de enige, dus heb Hem lief

Mijn laatste preek, vier weken geleden, ging over Gods overweldigende liefde voor ons. Vanuit Genesis 3, wat bekendstaat als de zondeval en dus de verwijdering tussen God en en mensen, zagen we elf tekenen van Gods liefde. Vandaag wil ik graag kijken naar onze liefde voor God. Onze reactie. Hou jij van God? Of zit er iets tussen jou en God in de weg, wat die liefde verzwakt/uitdoofd? Ik kan me geen betere start van het nieuwe seizoen bedenken, dan deze vraag: Hoe zit het met jouw liefde voor God?

We vliegen deze vraag aan vanuit één van de meest centrale teksten uit het Jodendom. Deuteronomium 6:1-9.

Shema Yisraël, Adonai Elohenu, Adonai echad! Hoor, Israël, de HEERE, onze God, de HEERE is één. Deze geloofsbelijdenis/gebed (kortweg Sjema) klinkt minimaal twee keer per dag (hardop) uit de mond van iedere orthodoxe Jood. Bij het wakker worden en bij het naar bed gaan (zoals staat in vers 7). Het is het eerste gebed dat een Joods kind leert bidden en het ligt op de lippen van elke stervende. In de gaskamers klonk deze belijdenis voortdurend. Liefst spraken ze deze belijdenis zo uit dat de laatste adem samenviel met het woord echad. Dat werd dan vaak langgerekt uitgesproken, zodat het samenviel met de laatste ademtocht. Je kunt de waarde van deze belijdenis niet overschatten voor de Joden. De verzen 8 en 9 namen ze heel letterlijk. Als teken op je hand/arm, voorhoofdsbanden tussen je ogen (Tefilien) en op de deurposten en poorten (mezuzah). Hier even een paar plaatjes van hoe Joden deze woorden letterlijk nemen.

Het is de basis van de liefde voor God. Dat zie je in vers 5 (niet NBV!), want daar lees je: Heb DAAROM de HEER lief met heel je hart, ziel en macht. Omdat God de HEER één is, moeten we Hem liefhebben. Dus als we vandaag kijken naar onze liefde voor God, dan zoomen we eerst in op wie Hij is als reden voor onze liefde. God vraagt nooit iets wat Hij eerst heeft gegeven. Dat is hoe het geloof in Hem werkt. Hij vraagt niets van wat Hij eerst al heeft gegeven. Hij geeft hier Zichzelf als de Ene en als reactie op die Ene Naam, vraagt Hij onze liefde. Niet als een eis zonder reden, maar als logisch gevolg als je beseft wie God, de HEER is. Wie ziet wie God is, zal Hem liefhebben. Is er niet of niet voldoende liefde voor God, dan heb je Hem niet werkelijk ontmoet. Het zien van wie God is, doet liefde in ons opwellen. Het is zoals de machtige bergen en de zee die als vanzelf iets van grootsheid bij ons oproepen. Seeing Him, is loving Him.

Shema = luister, knoop dit goed in je oren, besef dit goed. De HEER, onze God. Overal in de HSV waar je HEERE ziet staan en in de NBV HEER (met hoofdletters dus), staat daar in het Hebreeuws de Godsnaam (Jahweh/Jehovah). Die naam was zo heilig dat deze niet werd uitgesproken door de Joden en dus lasen ze Adonai = mijn Heer. Hij is de God die zich met deze naam openbaarde aan Mozes bij de brandende braamstruik. Ik ben die ik ben, de Aanwezige. En die aanwezige is van ons (onze God). We mogen Hem ons bezit noemen. Onvoorstelbaar! De altijd aanwezige is de onze. Nooit meer alleen, nooit meer uitzichtloosheid, nooit meer hopeloosheid, nooit meer zorg of angst, nooit meer eenzaamheid. Maar dat is niet eens het belangrijkste van deze geloofsbelijdenis. Het meest wezenlijke van deze HEER, onze God is dat Hij één is.

Wat is dat nu weer? De HEER is één. Feitelijk zou dit vier dingen kunnen betekenen: 1. de eerste van vele (rangtelwoord dus). Dit kan de betekenis niet zijn, want er is geen andere god dan onze God. Alle andere goden zijn afgoden. God - af, niet God. Hij is niet de eerste, maar de enige. 2. Dat is dan ook de tweede betekenis: de enige. Er is geen God als de Heer, onze God. Jesaja verwoordt dit verschillende keren in Jes. 43-45. Hij is uniek. Geen concurrentie. De duivel wordt wel Gods tegenspeler genoemd en in andere religies zie je hoe goed en kwaad elkaar in evenwicht houden. In het christendom is geen sprake van gelijkwaardigheid tussen God en de duivel. De duivel is in Gods hand en er gebeurt niets buiten Hem om. 3. De derde betekenis is eenvoud. God is eenvoudig. Niet simpel, maar het betekent dat Hij een God is uit één stuk, niet deelbaar, altijd dezelfde. Iemand waar je op kunt vertrouwen, die niet veranderen kan. 4. En tenslotte betekent het eenling, alleenheid, zonder familie, verwanten. Dit ligt dichtbij de betekenis van uniek. enige. Het is ook de kern van het woord heilig. Heilig is in eerste instantie van een totaal andere orde. Hij is uniek, zonder gelijke, van een andere wereld/werkelijkheid. God is volkomen los van onze werkelijkheid en in alles volkomen anders dan alles wat wij kennen hier in het geschapene.

Om al deze redenen worden de gelovigen opgeroepen om God lief te hebben. Vers 7: Daarom zult u de HEERE, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw kracht. Het kennen van deze God in al zijn eenvoud, al zijn uniekheid en betrouwbaarheid, zou liefde moeten oproepen. Gij zult. Het klinkt als een bevel, een gebod. Maar je mag het 'Gij zult' eerder moeten zien als een logisch gevolg dan als een gebod. Als je dit doet, dan zul je vanzelfsprekend dit ondervinden....

God liefhebben met heel je hart, ziel en kracht. In Mat. 22 waar Jezus dit gebod herhaalt als het grootste gebod, voegt Hij er verstand aan toe. Het zijn van die bekende woorden, maar wat betekenen ze nu eigenlijk?

God liefhebben met heel je hart. Je hart is in het Hebreeuwse denken niet die kloppende spier in je borstkas, maar de bron van het leven. Spr. 4:23: Bewaar je hart boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de oorsprongen van het leven. Met je hart voel je en denk je en wil je. Het stuurt alles aan in je leven, het is het centrum. Net zoals het echte hart, zet het alles in beweging. Wat in je hart zit, komt er automatisch ook uit. Als je hart vol is van muziek, games, auto's, geld, seks, werk, gezin, wat dan ook: de uitwerking zie je in wat je denkt, doet en zegt. Heel je hart moet zo één zijn als de HEER één is. Eenvoudig, enkelvoudige toewijding in het centrum van je wezen. De jongeren van crossroads hebben hierover nagedacht tijdens hun kamp voor de zomervakantie. Is je hele hart vol van God, de Ene?

God liefhebben met heel je ziel. Je ziel is in de bijbel letterlijk het gedeelte tussen je neus en je keel. God blies de levensadem in de mens toen Hij hem schiep en zo werd de mens een levende ziel. Die ziel staat voor de gehele mens, je hele persoonlijkheid, je wezen. Je hart zet alles in beweging en raakt eerst je wezen, je karakter, je persoonlijkheid, de kern van je bestaan. Het vormt wie je bent en brengt de vrucht van de Geest voort: liefde, vreugde, vrede, vriendelijkheid, goedheid, geloof, geduld, zelfbeheersing en zachtmoedigheid.

God liefhebben met je kracht. Het woord dat in het Hebreeuws gebruikt wordt is eigenlijk een bijvoeglijk naamwoord: vele. Heb God lief met het vele wat je hebt. Niet alleen je lichamelijke kracht, maar ook wat je hebt ontvangen aan geld, bezit, tijd en energie.

Je ziet dus eigenlijk dat onze liefde voor God steeds concreter wordt gemaakt. Vanuit je hart, naar je persoonlijkheid en uiteindelijk in het leven van elke dag met al de keuzes waar je voor staat, elk detail, elke stap, elk woord, elke gedachte. God is zo overtuigd van Zijn grootheid, dat Hij zonder aarzelen alles van ons vraagt. En nogmaals: Hij geeft eerst Zichzelf aan ons, zodat wij als reactie onszelf aan Hem kunnen geven. Hij vraagt niets wat Hij niet eerst zelf heeft gegeven.

Hoe staat het met jouw liefde? Misschien moet je weer een beetje op gang komen na de vakantie/zomerperiode. Ik moet dat vaak wel... Mijn relatie met God is anders als ik niet thuis ben en aan het werk. Ik probeer God echt overal bij te betrekken, maar het is anders, minder intens, minder noodzakelijk. Ik mis ook mijn stille hoekje achter de pc waar ik altijd bid. Als ik daar niet ben, vind ik het moeilijker om intens met God bezig te zijn. Maar hoe het ook zij, elke dag is de grote vraag: Ben ik zo onder de indruk van wie God is, zodat mijn liefde voor Hem uit mij stroomt of is mijn aandacht verdeeld, afgeleid en zijn er kamers in mijn hart die Hem niet toebehoren?

We vieren zo het avondmaal met elkaar. Misschien heb je nu het idee dat je veel te weinig liefde hebt voor Hem en voel je je niet waardig. Als je dat zo voelt, dan roep ik je op: Ga juist wel aan! Juist als je je niet waardig voelt, ben je waardig. Je beseft dat je tekortschiet en er is niemand die niet tekortschiet. Wie eerlijk is, erkent ronduit dat hij/zij nooit met zijn hele hart, ziel en kracht de HEER kan liefhebben... Dat is nu juist waarom Jezus Christus kwam om die schuld op Zich te nemen en ons te bevrijden van de juk van de wet die zegt: Je moet Hem liefhebben! En Hij vormt het door de kracht van de Geest tot een logisch gevolg, als een vrucht.